

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR 2017

Styrelsen har bestått av: ordf Åke Teljå
vice ordf Åke Nilsson sekr Britt Eklöf
kassör Harry Gustafsson ledamot Yvonne Persson
utbildningsansvarig Ingalill Teljå ledamot Yngve Alm
ledamot Brita Westergren
Anita Karlsson avgått vid årets början.

Styrelsemöten har varit sju.

Årsmötet

Årsmötet hölls 3 febr i Hyresgästföreningens lokal i Kvarnparken med 28 åhörare. Visning skedde av filmer från sjön Igel, som var gåvor från Hallsbergföreningen vid 70-årsjubiléet 2016. Sekreteraren Lisbeth Ericsson avtackades och Brita Westergren valdes in i styrelsen.

Månadsmöten

2017.03.01 Marsmötet behandlade vattenfrågor av Åke Teljå. 10 delt.

2017.04.05 Aprilmötet i Ekenässtugan samlade 14 delt med sedvanlig äggsex.

2017.10.02 Oktobermötet besöktes av 8 delt och behandlade farliga kemikalier för människa och miljö av Ingalill Teljå och Laila Jensen. Miljövänliga veckan pågick om ”Fräsch på riktigt”, som handlade främst om hygienartiklar. Välj miljömärkta artiklar.

2017.11.01 Novembermötet besöktes av 23 delt. Flera medlemmar visade bilder från årets studiecirkel om botanik, vatten och ”Sju år i Närke ” av Berit Spong.

2017.12.06 Decembermötet besöktes av professor Alf Ekblad, Örebro universitet. Han föreläste om den nybildade vulkanön Surtsey vid Island. 20 delt.

Utflykter

2017.03.25 Uggleutflykt med Hallsbergsföreningen. Samling ägde först rum i Herrfallsäng, där de olika ugglelätterna hördes på band. Därefter gick vi ut i ängen och lyssnade. Sedan fortsatte vi per bil till Hälla och Skogaholm, där lyssnandet fortsatte, innan vi slutligen hamnade i Skålereservatet. Där eldade vi en brasa, grillade korv och åt matsäck. Vi hörde flera kattugglor under kvällen. Deltagarantalet var ca 30 varav 5 från Kumla.

2017.04.08 Månadens reservat, Hällkistan i Hällabrottet, genomfördes tillsammans med Hopajola och Länsstyrelsen samt Yxhults Hembygdförening (Blåsippans dag). Guidningar och lekar för barn var på programmet. Ca 40 delt.

2017.04.09 Värmorgon vid sjön Igelu med 12 delt. Hörde flertalet vårfåglar; grågäss, tranor, knipor, kricka, vattenrall, koltrast var t ex på plats. På hemvägen gjordes en avstickare till kommunens dricksvattenintag, där forsärla sågs. Vi såg också den brygga som blir kommunens förlängda arm där vattnet ev ska tas ur Tisaren vid vattenbrist.

2017.05.06 Vårpromenaden i Säbylund drog bara 4 delt. Många vårfåglar hördes eller sågs, trädpiplärka, grönsångare, svart-vit flugsnappare, grågäss och större hackspett samt spillkråka. Vårblommorna i den gamla engelska parken var vildtulpan, gulsippa, påskliljor. Vårlök, vit- och blåsippor var i det närmaste överblommade.

2017.05.20 Kvismarens vårfåglar drog 8 delt och leddes av guiden Lars Johansson. Hörde naturhistorien på Öbykulle om Kvismaren, besökte de stora flyttblocken, "Skeppsfo-

stenarna” i den västra beteshagen och såg många fåglar; näktergal, säv- och rörsångare, trädgårdssångare, buskskvätta, backsvalor, tornseglare, skedand, snatterand, gråhakedopping, havsörn, fiskgjuse, brun kärrhök, törnskata m fl.

2017.06.05 Naturnatten samlade 22 deltagare. Vi besökte Västernärke, först Hammarsjön, där fördämningen till Stavån var borttagen, sen Skagershults gamla träkyrka. Vi fortsatte sen till Olstorp där vi träffade medlemmar ur Västernärkeföreningen, som tänt en brasa. Där grillade vi korv och åt matsäck. Sedan blev det promenad till det höga tornet intill Skagershultsmossen och lämningarna efter Stora Olstorp. Det blev sen hemkomst.

2017.07.01 Hagebyhöga rikkärr och Sommens Naturred i Östergötland blev en heldagsutflykt med 12 deltagare. I kalkrikkärr (Östergötlands rikaste) sågs 8 orkidarter bl a gulyxne och honungsblomster. Dessutom svarthö, kärrspira, gräsull, solvända, jordtistel, tätört, klasefibbla m fl samt 2 ormvråkar. Färden fortsatte till den vackra sjön Sommen via Hov vid Tåkern, där brushanar sågs. Det lilla fina Naturredet på Torpön vid Sommen besågs och tärna, skäggdopping och häger likaså.

2017.09.02. Zinkgruvan med Knalla gruvmuseum besöktes med bra guidning och sedan Knalla naturreservat vid Viksjön. Purpurknipprot och tjädertupp sågs. 14 deltagare.

2017.09.09 Svamputflykt till Igelområdet och Herrfallsäng under ledning av Arne Holmer och Hans Sandberg. Vi plockade först så mycket svamp vi hittade av alla slag och körde sen till Herrfallsäng, där vi intog matsäcken. Sen lade vi upp alla svampar på bord och bestämde arterna, många soppar hittades liksom giftiga spindelskivlingar. 22 deltagare varav 3 från Kumla.

2017.10.29 Heldagsutflykt till Huskvarna småbåtshamn, där den

vackra rödingen lekte. Vi möttes av en mycket upprörd Vätternsjö, det var storm och blåste hela dagen. Sen fortsatte vi till Röttle by, (genom länsstyrelsens rekommendation), och en liten å som rann nedför berget i en bred och hög fors. Vi åt medhavd fältlunch och såg några öringar på uppgång i forsen från Vättern. Färden fortsatte till Tåkerns fältstation och Naturum. Vi såg på en informativ film om Tåkern samt tittade på både fisk- och fågel-utställningar. 12 delt.

Övriga möten

- 2017.02.06 Svampar i Viby, Karl-Gustav Nilsson berättade för 25 åhörare i Kantakrogen, Hallsberg, om sina svamp-inventeringar i Viby. Svampsmörgås serverades i pausen.
- 2017.03.18 Røjning i Säbylundsparken i vackert vårväder. Huggorm, snok, näselfjäril, tofsvipa, bofink, sånglärka, mindre hackspett, sångsvan, tranor, trutar, starar och gäss sågs. Blåsippor blommade. 13 delt och 1 barn.
- 2017.05.08 Studiebesök hos naturmålaren och fågeldoktorn Staffan Ullström i Gällersta. Han visade framställning av litografier. En tornfalk och en korp var på rehabilitering i voljärerna. 35 delt. varav 12 från Kumla.
- 2017.08.17 Surströmmingsskiva i Herrfallsäng. 8 delt.
- 2017.09.20 Trollsländeföreläsning på Hallsbergs bibliotek av Per Karlsson-Linderum. Ekologisk fika i pausen. 20 delt..
- 2017.11.11 Røjning i Säbylundsparken och eldning av gammal ris-hög. Nederbörd av snöblandat regn. 9 delt
- 2017.11.19 Medlemmarnas bilder i Hallbergsföreningen i Kantakrogen. 20 delt varav 4 från Kumla. Sture, Arne, Monika, Annette, Kerstin, Gunnar och Yngve Alm visade bilder. Pumpapaj intogs i pausen.

Deltagare i möten, kurser och konferenser

- 2017.01.17 Extra årsstämma i Örebro, beslut om försäljning av Rundberget och föreläsning av Tivell om Tivedens nationalparks närliggande skog. Ca 30-talet deltagare från länet.
- 2017.02.21 Årsmöte i nya Insektsföreningen i Naturens teater i Rånnesta.
- 2017.03.14 Årsmöte i Möjligheternas växthus. 1 repr.
- 2017.03.15 Hallsbergskretsens årsmöte i Knuten, Hallsberg. Jonas Forsberg föreläste om "Hemmamarkerna". Ca 40 delt.
- 2017.04.22 Länsstämma i Hardemo sockenstuga (församlingshem) med Kumlakretsen som ansvarig. Stina Lindblad från riksföreningen medverkade. Kycklingsallad och vegetarisk lunch. Efter stämman gick vi ned till S:t Olofs källa, där Åke Teljä berättade om Olof den heliges ev Hardemobesök. Sedan for vi i bilar till Öjamossen och gick ut till Älgasjön. Där fikade vi och fick höra om mossens natur. 34 delt från hela länet.
- 2017.06.18 Blommornas Dag i Norra Mossby reservatet. Ingalill guidade, 12 delt.
- 2017.07.12 Tistelsnyltrot i Björnhovda, Asker med Bot. Sällskapet, såg även krissla, trolldruva, borsttistel och nässelklocka. 25 delt varav några från Kumla.
- 2017.10.03 Länsstyrelsemöte om friluftsvksamhet i Örebro län, 1 repr.
- 2017.11.17 Utflykt till Igeln med riksföreningens nya generalsekreterare Karin Lexén, som reste runt i landet och besökte länen. 14 delt från Kumla- och Hallsbergsföreningarna

kom med och vi bjöd på fika med äggmackor. Sture Hermansson visade film om fågeltornets historia på medhavd dator.

2017.11.18 Kretskonferens i Karlskoga med föreläsningar om vatten-
dragen i länet, Karin Lexén och Stina Lindblad från riks
medverkade. Diskussioner om verksamheten. Ca 70 delt
från Örebro och Värmlands län.

Studiecirklar

Under det gångna året har vi haft tre studiecirklar tillsammans med
Hallsbergs Naturskyddsförening.

På initiativ av Lisbeth Ericsson höll vi en studiecirkel om Berit Spongs
bok "Sju år i Närke". Boken skrevs i mitten på 1930-talet och handlar
om författarinnans besök på ett antal platser i Närke (natur- och kul-
turhistoria).

Vi började med läsning och genomgång av boken under tre kvällar i
februari-mars. Vid denna genomgång tog vi ut de platser som skulle
besökas och det skedde vid två utflyktstillfällen i juni. Bl a besöktes
hennes gård Tjälvesta i Snavlunda, Riseberga kloster, kyrkorna i Eds-
berg och Hackvad, Botåsen, Ramundeboda kloster, Rockebrokan, Kullängsstugan,
Laxå Bruk med pelletsfabrik, Ramundeboda kyrka, Tiveds kyrka och Sannerud samt Olshammar.

Sammanlagt deltog ca 10 personer i huvudsak från Kumlaföreningen.
Det blev en mycket intressant studiecirkel om en av Närkes mest
berömda författarinnor med ett stort biologiskt kunnande.

Cirkel nr två gällde en botanikcirkel, då vi insett att vi måste höja
kunskapsnivån när det gäller växter.

Under ledning av Arne Holmer hade vi i maj-juni tre stycken
exkursioner till Herrfallsäng. Sture Hermansson ledde sen i juni en
cirkelkväll till Öjamossen och det hela avslutades 1 juli med en
exkursion till Hagebyhöga kalkrikkärr i Östergötland.

Som litteratur i cirkeln användes en ny bok utgiven av Svenska
Botaniska föreningen. Bokens titel var "Upptäck blommornas värld".
Vad vi kan förstå var cirkeln mycket populär och höjde kunskapsnivån
betydligt som vi hade hoppats på vid cirkelns start. Deltagarantal var
22.

Vi hade som sedvanligt en studiecirkel om vatten, Ån 26. Cirkeln omfattade fem tillfällen, med ett deltagande i snitt på 11 personer. Cirkeln bestod av följande. I samband med ett möte i april redogjorde M Minnegal och hans medhjälpare för kommunens slamhantering och det nya reningsverket. Vi besökte också Sommens naturum i Småland. Vi undersökte djur och växter runt Tisaren samt besökte gamla masugnar och vattenanläggningar däromkring. Samtidigt besökte vi också Kumla kommuns anläggning för att pumpa vatten från Tisaren in i Skogaholmsån, om det skulle uppkomma vattenbrist för Kumlas och Hallsbergs vattenförsörjning. Cirkeln anslutades under hösten med ett att titta på rödingens lek i Husqvarna småbåtshamn, laxöringens uppgång vid Röttle kvarn och slutligen besöktes Tåkerns Naturum.

Vatten

För övrigt har Åke Teljä deltagit i Havsnätverkets möten i Stockholm 25 febr och 25 november samt även vid två möten med d s k slamgruppen, den 24 april i Kumla och 4 oktober i Örebro.

I Hjälmarens Vattenvårdsförbund har vi deltagit vid två tillfällen, dels vid EON i Örebro (3 personer) och dels på Hjälmaredagen 3 oktober på USÖ i Örebro (6 personer).

Vi har även deltagit i ett möte anordnat av Hembygdsföreningarna om dammar på Örebro Läns museum 4 maj (3 personer).

Årets kretskonferens i Karlskoga 18 november behandlade till stor del vattenfrågan och besöktes av 5 personer från föreningen.

Kommunen har under året satt upp upplysningsskyltar om LOD-dammar vid tre av dammarna i kommunen, på initiativ från föreningen.

I övrigt, se studiecirkel om Vatten, Ån 26.

Handla miljövänligt

6 Maj medverkade vi i kommunens Växthus´ vårmaknad med en obemannad miniaturlägenhet om "Fräsch på riktigt", som informerar om hygienartiklars hälso- och miljöpåverkan.

19 aug gjorde en grupp en studie- och inköpsresa till grannlänerna Södermanland och Västmanland. Då besökte vi först ekologiska Magdakullan, som har en besättning av lantrasen rödkullekor, säljer kött och bedriver restaurang. Vi fortsatte till Öja djurgård med vatten-

bufflar, afrikanska getter, får och olika slag av fjäderfä. Vi köpte mozzarella, yoghurt och kött. Vid Bogesund intog vi lunchen på bryggan i Mälaren. Maten bestod av god fisksoppa med tillbehör. Färden gick vidare mot Medåker via Kvicksund. På Yvonne Perssons gamla föräldrahem arbetade hennes kusin med ett mindre slakteri, som tog emot viltkött och sålde. Till sist hamnade vi i Götlunda, där den omtalade Götlundaglassen tillverkades.

19 aug var det regionalupptakt i Örebro för Miljövänliga veckan. 1 delt.

27 sept åkte en mindre grupp till Arnes Eko-Grönsaker i Talby, Odensbacken. Vi inhandlade många fina grönsaker och ägg från utomhusgående sprätthöns.

Veckan före Miljövänliga veckan satte vi upp utställningen ”Fräsch på riktigt” på biblioteket. Vi fick låna hygienart.-varor från Coop Konsum, ICA Maxi, Lagerhaus, Lidl och Lloyds apotek. Även en dator fick stå där en dag med anmodan till ungdomar att gå in på WWW.surfejs.se och titta på Naturskyddsföreningens sida om hygienartiklar.

3 Okt föreläste Sara Hillersberg om återbruk av kläder på Kumla bibliotek och visade exempel på av henne omsydda kläder av diverse andrahandstextil. Sara har atelje i Wadköping, Örebro.

7 okt på eftermiddagen-kvällen var vi tre kvinnor iklädda badrockar på Djupadalsbadet och informerade om miljömärkta hygienartiklar, som var huvudbudskapet i Miljövänliga veckan.

”Tvålutmaningen ” gick till företag och arbetsplatser, som började att använda miljömärkt tvål och också fick ”certifikat“.

Vid okt-mötet informerade Ingalill och Laila om plasters miljöpåverkan liksom fluoriserande ämnen, 8 delt.

Pressmeddelande skickades till NA, Kumlanytt.se och Länsposten. NA och Kumlanytt hade inne artikeln om veckan.

Floran i Kumla

Tyvänn blev detta år mycket torr och nederbördsfattig, varför växtligheten blev totalt mindre när det gällde backsipporna. Dock

finns försöksytorna kvar men med mindre antal blommor.
Ängsnycklarna i Hällekistans reservatet blev mycket reducerat,
knappt någon blomma.
Fortsatt inrapportering till Naturens kalender och Artportalen.

Igelu

Den 17 november besöktes tornet av SNF:s generalsekreterare Karin Lexén, Kajsa Grebäck från Länsförbundet och Åsa Wistrand från Hopajola. Dessutom deltog medlemmar från Kumla och Hallsberg naturskyddsföreningar.

Uppsättning har skett av 5 småfågelholkar under 2017 samt vissa mindre reparationer av fågeltornet har gjorts.

Ekenäs

Slåtter av tomten har skett i juni och september. Vid sommarslåttern bjöd föreningen på silllunch. Vårstädning skedde även inomhus, 12 deltagare.

Nyuppsatta holkar har försetts med hackspettsskydd.

Under året har el ledningen till huset byggts om till en jordkabel och en ny transformator har anlagts väster om stugan.

Under vintersäsongen har fågelmatning gjorts med solrosfrö, havre och talgbollar.

Sedvanlig grötfest i december.

Samarbete med kommunen.

Ordförande och medlemmar har deltagit i möten på Stadshuset ett flertal gånger, då naturvård inom kommunen dryftats med kommunens tjänstemän inom Miljöförvaltning och Kultur och fritid.

Vi har varit med och tackat av två personer, som vi har haft ett mycket gott samarbete med under många år, miljöchefen Peter Eriksson och kommunens skogvaktare Peder Witt. Båda har erhållit som gåva fågelholkar till sina egna trädgårdar.

Föreningen har även deltagit i ett par möten under året om föreningsverksamheten i kommunen.

Samarbete med Hallsbergskretsen

Ett mycket gott samarbete med Hallsbergarna har skett under året vid gemensamma möten, utflykter och studiecirklar.

Studiefrämjandet

Vi har haft ett gott samarbete med Studiefrämjandet i Kumla under året. De har då även i år ställt upp med ekonomiska bidrag till vår verksamhet. Se årets resultaträkning.

Länsförbundet

Naturskyddsförbundet i Kumla var värd vid Länsförbundets årsmöte den 22 april, som ägde rum i Svenska kyrkans församlingslokal i Hardemo. Ett flertal medlemmar från Kumlakretsen deltog vid servering, städning mm. Stina Lindblad från riksstyrelsen deltog. Efter årsmötet hade vi en sammankomst vid S:t Olofs källa, där Åke Teljå berättade om Olofs verksamhet i bygden år 1029 . Sedan gjordes även en utflykt till Öjamossen för årsmötesdeltagarna. Revisor i länsförbundet och Hopajola har varit Åke Teljå Britt Eklöf har varit styrelseledamot i Hopajola.

Medlemmar

Medlemsantalet är vid årsskiftet ca 320 medlemmar inkl familjemedlemmar.

Ekonomisk redovisning

Balansräkning, resultaträkning och revisionsberättelse utdelas under årsmötet. Föreningens ekonomi är god.

Kumla den 17 januari 2018

Åke Teljå
Ordf

Åke Nilsson

Brita Westergren

Harry Gustafsson

Britt Eklöf

Ingalill Teljå

Yvonne Persson

Yngve Alm

